אל: סו"ב משה בן פורת, מועמד לתפקיד נשיא לשכה
מאת: ועדת הבחירות המרכזית
תאריך: 28 בדצמבר 2025
הנדון: **החלטת ועדת הבחירות בעניין פרסום "רשימת מומלצים" מטעם מועמד לנשיאות הלשכה**

החלטה

מאת: כבוד השופטת (בדימוס), ד"ר דפנה אבניאלי – יו"ר ועדת הבחירות; סו"ב קובי צרפתי – חבר ועדה; סו"ב גבי מלכה – חבר ועדה; ועו"ד פיאד טמיש – חבר ועדה (ללא זכות הצבעה)

א. רקע

1. ביום 28.12.2025 קיבלה ועדת הבחירות המרכזית של לשכת סוכני ביטוח בישראל ע"ר (להלן בהתאמה: "**ועדת הבחירות**" או "**הוועדה**", ו- "**הלשכה**"), הודעה על הסרת מועמדותו של אחד מהמועמדים – סו"ב מוניר הלון (להלן בהתאמה: "**ההודעה**" או "**הפנייה**" ו- "**הפונה**"), תוך ייחוס משקל בהחלטתו להשפעת "רשימת מומלצים" למוסדות הלשכה, שנערכה והופצה על-ידי המועמד היחיד לנשיאות הלשכה – סו"ב משה בן פורת (להלן: "**רשימת המומלצים**"). הפונה טען, בשיחה שנערכה עמו על-ידי חבר הוועדה – עו"ד פיאד טמיש, כי עלולים להתפרסם מכתבים דומים גם ממועמדים נוספים, ובייחוד מהחברה הערבית, בטענה לאי-ייצוג הולם ברשימת המומלצים.

2. בהמשך, באותו יום, הגיעה פנייה נוספת מטעם המועמד – סו"ב מוחמד ח'טיב (להלן: יחד עם הפונה "**הפונים**"), אשר גם הוא מודיע במסגרתה על הסרת מועמדותו מאותם טעמים של אפליה ומידור של החברה הערבית, לכאורה, בבניית רשימת המומלצים (להלן: יחד עם הפנייה "**הפניות**"). הצפי הוא, שמבוסס על הודעת הפונים ושיחות עמם, כי צפויות הודעות נוספות דומות ממועמדים ערבים.

3. נוכח האמור, **עלתה השאלה** – האם רשאי מועמד לנשיאות (או כל מועמד אחר) לפרסם "רשימת מומלצים" למוסדות הלשכה; **ואם כן** – האם רשימה זו כפופה לחובות ייצוג הולם כלשהי?

4. מיד עם קבלת הפניות קיימה ועדת הבחירות דיון בשאלות האמורות לעיל. לאחר, קיום הדיון, ולאחר בחינת הוראות התקנון ותכליתן, החליטה הוועדה, פה אחד, כמפורט להלן.

ב. דיון והכרעה

5. כאמור, השאלה שעומדת בפני ועדת הבחירות היא – האם מועמד לנשיאות הלשכה (או כל מועמד אחר), אשר מפרסם רשימת מועמדים מומלצים מטעמו למוסדות הלשכה ערב הבחירות, רשאי לעשות כן בלא שהרשימה תעמוד בעקרונות הייצוג ההולם; או שמא יש להחיל עקרונות אלה גם על שלב הבחירות ופרסום רשימת מועמדים, מכוח פרשנות תכליתית והיקש מן הוראות התקנון.

6. בבואנו לפרש הוראה נורמטיבית, ובכלל זה את תקנון הלשכה, עלינו לפעול בהתאם לכללי הפרשנות המקובלים בשיטתנו המשפטית: נקודת המוצא היא לשון ההוראה; ואולם הלשון אינה חזות הכול, ויש לפרשה לאור תכליתה, מבנה ההסדר הנורמטיבי והעקרונות הכלליים של השיטה (ראו החלטה קודמת של הוועדה מיום 12.10.2025).

7. אין חולק כי התקנון אינו כולל הוראה מפורשת המסדירה פרסום רשימות מועמדים מומלצים על-ידי מועמד לנשיאות (או כל מועמד אחר); וכי אינו אוסר על פרקטיקה זו במפורש. בהתאם, ועדת הבחירות סבורה שאין מקום לאסור על פרקטיקה זו או למנוע מועמד מלפרסם רשימת מומלצים כאמור. עם זאת, העדר הסדרה מפורשת אינו מוביל למסקנה כי מדובר במרחב נורמטיבי ריק, החף מכל מגבלה ערכית או עקרונית.

8. פרסום רשימת מועמדים מטעם מועמד לנשיאות אינו פעולה ניטרלית. מדובר בפעולה אקטיבית של תעמולת בחירות (וככזה היא כפופה לביקורת של הוועדה), בעלת השפעה ממשית על ציבור הבוחרים, ועל דפוסי ההתמודדות למוסדות הלשכה. משכך, יש לבחון פעולה זו לא רק במונחים טכניים של "האם מותר" אלא גם במונחים נורמטיביים של "כיצד ראוי".

9. בעניין אחר אך קשור, סעיף 7.2.2 לתקנון הלשכה קובע, כי בבואו של נשיא הלשכה להציע מועמדים אשר ימונו בהתאם להוראות התקנון לוועד המנהל (חברי ועד מנהל שאינם מתמנים בהתאם לתוצאות בבחירות), יפעל, ככל שניתן בנסיבות העניין, למתן ייצוג הולם לבני שני המינים, לחבר מהאוכלוסייה הערבית ולחבר צעיר.

10. סעיף 7.2.2 לתקנון מבטא עקרון יסוד מובהק של הלשכה – עקרון הייצוג ההולם. עיקרון זה אינו מקרי או טכני, אלא נועד להבטיח הכללה, גיוון ושיקוף נאמן של כלל אוכלוסיות הלשכה במוסדותיה. מדובר בעקרון מבני, אשר נועד להשליך על דמותה של הלשכה ועל אמון החברים בה.

11. אמנם, לשונו של סעיף 7.2.2 מתייחסת לשלב שלאחר בחירת הנשיא ולמינויים שמכוח סמכותו; ואולם, פרשנות תכליתית של ההוראה מלמדת כי אין מדובר בעקרון "רגעי" או נקודתי, אלא בעקרון מתמשך, אשר נועד להשפיע על עיצוב מוסדות הלשכה בכללותם.

12. קבלת גישה שלפיה עקרון הייצוג ההולם חל רק לאחר הבחירות, אך נעדר כל תחולה בשלב הבחירות עצמו; ובפרט שעה שמועמד לנשיאות (שהוא מועמד יחיד בכלל לתפקיד זה) מפרסם רשימת מועמדים מטעמו – יוצרת הבחנה מלאכותית, שאינה מתיישבת עם תכלית ההסדר. גישה זו עלולה לרוקן מתוכן את עקרון הייצוג, ולהפוך אותו לחובה פורמלית-מאוחרת בלבד, תוך פגיעה מהותית בשוויון ההזדמנויות ובתחושת ההוגנות בהליך הבחירות.

13. יתרה מכך, מתן לגיטימציה לפרסום רשימות מועמדים שאינן עומדות בעקרונות הייצוג ההולם, עלול להביא להדרה בפועל של קבוצות שלמות, לפגיעה באמון הציבורי בהליך הבחירות, ולהשלכות רוחב על תקינות ההליך הדמוקרטי הפנימי של הלשכה.

14. לפיכך, סבורה ועדת הבחירות כי יש להחיל את עקרונות סעיף 7.2.2 לתקנון, על דרך ההיקש, גם על פרסום רשימות מועמדים מטעם מועמד לנשיאות בשלב הבחירות. היקש זה אינו יוצר נורמה חדשה, אלא מבטיח יישום עקבי והרמוני של ערכי התקנון ותכליותיו.

15. נוכח האמור, המסקנה היא כי מועמד לנשיאות המבקש לפרסם רשימת מועמדים מטעמו אינו פועל במרחב פרטי-אישי בלבד, אלא בזירה ציבורית-בחירותית; ועל כן, חלות עליו חובות נורמטיביות מוגברות, ובהן החובה ליתן ביטוי, ככל הניתן, לעקרונות הייצוג ההולם.

ג. <u>החלטה</u>

16. נוכח כל האמור לעיל, ועדת הבחירות מחליטה כדלקמן:

16.1. מועמד לנשיאות הלשכה רשאי לפרסם רשימת מועמדים מומלצים מטעמו, ובלבד שרשימה זו תעמוד, ככל הניתן, בעקרונות הייצוג ההולם הקבועים בסעיף 7.2.2 לתקנון הלשכה;

16.2. רשימת מועמדים אשר אינה מקיימת ייצוג הולם כאמור – דינה להימחק או להיות מתוקנת, כך שתעמוד בעקרונות האמורים;

16.3. בהתאם לכך, המועמד לנשיאות אשר פרסם רשימת מועמדים שאינה עומדת בעקרונות הייצוג ההולם, נדרש למחוק או לתקן את הרשימה שפורסמה על-ידו לאלתר;

16.4. הנחיה זו חלה באופן שווה על כל מועמד לנשיאות וכל מועמד אחר אשר יפרסם רשימת מועמדים מטעמו במהלך מערכת הבחירות.

ד. <u>הוראות יישום ופרסום</u>

17. מזכירות ועדת הבחירות תעביר לאלתר החלטה זו לפונים וגם למועמד סו"ב משה בן פורת.

18. מזכירות ועדת הבחירות תפרסם לאלתר הודעת הבהרה פומבית בנוסח ההכרעה.

19. החלטה זו תצורף לדפי ההנחיות למועמדים ותהווה אסמכתה באתר הבחירות הרשמי.

הוחלט פה אחד כאמור לעיל.

חתימות

ד"ר דפנה אבניאלי – יו"ר ועדת הבחירות

סו"ב קובי צרפתי – חבר ועדה

סו"ב גבי מלכה – חבר ועדה

עו"ד פיאד טמיש – חבר ועדה (ללא זכות הצבעה)